

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2015-ös költségvetési rendeletet elvileg két fordulóban is tárgyalhatja a testület, de elképzelhető, hogy az első forduló végén a rendeletet alkalmasnak találja a megszavazásra. Mivel azonban még novemberben lekötött külföldi utam miatt ezen az ülésen nem tudok részt venni, ezért írásban szólok hozzá. Ez részletesebb és alaposabb vélemény kifejtésére is lehetőséget nyújt. Álláspontomat nem elsősorban számok, hanem elvek és prioritások bemutatásával szeretném megfogalmazni.

Előrebocsátom még, hogy a rendelet előkészítésének minden fázisát nyomon követtem, a tárgyalásokon végig részt vettem. Az előkészítés több fordulóból állt, a bevételeket és a kiadásokat (igényeket) másként nem lehet összhangba hozni.

1. Adottságok

Mindenekelőtt számot kellett vetni néhány adottsággal: az adóbevételeink nagyon mérsékelten nőnek, leginkább az iparüzési adó növekszik. Az állami normatívák viszont jelentős mértékben csökkennek (a tavalyihoz képest). A tavaly lekötött összegek a rendelkezésre állnak. Ugyanakkor elég sok olyan tavalyi döntés van, amelyhez a tavalyi költségvetésben megfelelő összeget is rendeltünk, mivel azonban ezek végrehajtását nem tudtuk elkezdni, ezért ezek a források csak a tavalyi év zárszámadásánál „kerülnek elő,” áprilisban, így ezekkel még nem lehet számolni. Kivétel a szabadon maradt idegen források köre, ez nagyjából 700 milliót tesz ki, ezzel már a jelen költségvetés bevételi oldala számol. Vannak bizonyos tavalyi döntések, amelyeket az idei költségvetésben szerepeltetni kell (pl. térfigyelő-kamerarendszer működtetése), de van köztük olyan is, amelyet célszerű módosítani (pl. oltási program támogatása).

2. Alapelvek

Személyes véleményem szerint a kerület költségvetése nem akkor van egyensúlyban, ha a *működési* kiadások és bevételek vannak egyensúlyban. Mindenképpen szükséges a működési bevételekből fejlesztésre is fordítani. Idén félmilliárd forint körüli összeg áll erre a célra rendelkezésre a működési bevételekből. Szintén személyes véleményem, hogy ezt az arányt évről évre növelni kell, nagyjából évente legalább százmillió forinttal, különben a kerület lecsúszó pályára kerül.

A kerület működési kiadás-szerkezetében igen nagy súlyt jelent az önként vállalt feladatok halmaza. Az elmúlt években azt az álláspontot képviseltem, amelyet a tisztelt testület figyelmébe ajánlok, hogy újabb működési feladatot csak akkor szabad beépíteni, ha más területen megtakarítás keletkezik vagy ilyen döntés hozatik.

Végül a zárszámadáskor fölszabaduló pénzmaradványról: célszerű már most megjelölni azokat a fejlesztési célokat, amelyek „élesítése” – beemelése a költségvetésbe – áprilisban különösebb vita nélkül elvégezhető.

3. Működési kiadások

a) Hivatal

A polgármesteri hivatal működési kiadásai nagyjából a tavalyi szintűek, belső átrendeződések sem nagyon lesznek. A képviselő-testület korábban és most is megbecsüli a hivatal dolgozóit, köztisztviselőit, a kerület teherbíró-képességének mértéke szerint azzal is, hogy jutalmat, cafeteriát, bizonyos minimális szociális támogatási formákat finanszíroz számukra.

b) Önkormányzat

Az önkormányzat kiadásait a jelentősen kibővült bizottsági struktúra eléggé megnöveli. A polgármester és az alpolgármesterek részére ugyanakkor a korábbi ciklus politikáját követve nem tervezünk jutalmat. A rendezvényekre fordítandó összeg érdemben nem emelkedik.

c) Városüzemeltetés

A feladatot kisebb részben közvetlenül a hivatal, nagyobb részben a Répszolg látja el. Erre a célra kb. 50 millióval több forrást javasolunk a Répszolg költségvetésében. A korábbi évekhez képest jelentős átrendeződés itt sincs. Folytatódnak azok a programok is, amelyek beválnak mondhatók: „Miénk a tér” (közösségszervezés-lakókörnyezet-alakítás), grundok felújítása, játszóterek felújítása, közel százmilliós járdafelújítási (és építési – ez már fejlesztés) program, társasház-felújítási pályázati program, hevederzár-pályázat (átgondolást igényel), újabb ezer fa ültetése (50 millió), új elem a kerékpár-tárolók építésének támogatása, környezetvédelmi akciók, Palota-busz (224-es járat) kibővített útvonalon történő üzemeltetése, stb. A Répszolg üzleti tervének elfogadásakor remélhetőleg látni fogjuk azt is, hogy milyen eszközbeszerzést tervez saját eredménytartaléka terhére, s az milyen minőségi javulást idézhet elő. Alapelv, hogy a lakosság bevonása a környezet alakításába nem egyszerűen megtakarítás vagy ingyen erőforrás, hanem közösségépítés.

d) Szociális szféra

A testület januárban megalkotta az új szociális rendeletet. Ez lényegében megőrzi az elmúlt évtizedekben kialakított ellátási rendszert, közvetlen anyagi (hivatal) és intézményi (ESZI) támogatási formákkal. Véleményem szerint a fő cél, hogy a kerület minél több polgára ne segélyfüggő, hanem független életvitelre alkalmas ember legyen. Természetesen főleg az idősek között erre mindig kevesebb esély van, ezért a gyógyszer-támogatás, az otthoni ápolás és a közétkeztetés lehetőségeit a kerület továbbra is nyújtani fogja (ez utóbbi Újpalotán nemsokára jelentősen bővülni fog). Nagyon nehéz kérdés a lakhatás támogatása, erről viták folytak és folynak majd a jövőben is. Személyes célom, hogy a szociális támogatási formák és a szociális bérleti szerződéssel rendelkező lakók adatbázisai végre össze legyenek kötve, hiszen az utóbbi is szociális támogatási forma. Szintén fontos célnak tartom a munkából élő fiatalok és gyermekes családok idevonzását. Itt is sok a teendő, főleg a lakáspályázatok keretében. Összességében a szociális kiadások nagyjából a tavalyi szinten maradnak.

Külön tétel a Palota-15, amely alapjában véve része a szociális ellátórendszernek, de az utóbbi években lokálisan jelentős piaci szereplővé vált. A cég több forrást igényelt a tavalyinál, amelyet egyelőre nem tudunk teljesíteni, ezért év közben rendszeres odafigyelésre lesz szükség.

e) Egészségügy

A kerület a szakorvosi rendelőt saját intézményeként kívánta megtartani. Az utóbbi években nagyon sokat költöttünk az intézményre, amely pedig saját erejéből évente több tízmillióval több OEP-támogatást tudott lehívni és sok fölösleges kiadást is megspórolt, ami fontos teljesítmény. Fölülvizsgálatra szorul és a testület döntését igényli az EGI státuszainak száma. Itt érdemes mintegy húsz fővel csökkenteni, hiszen ezek évek óta betöltetlen és szükségtelen álláshelyek, amelyekre viszont bért kell tervezni, s ez így pazarlás. Úgy látom, hogy még mindig vannak megtakarítási lehetőségek, ezek elemzése fontos feladat. Az idén szükséges műszerbeszerzést (kb. 50 millió) jóváhagyni javasoljuk.

Távlati célként fölmerült az egynapos sebészet kialakításának terve, ehhez viszonylag jelentős beruházás kell, amelyet központi támogatásból lehetne csak fedezni. A szektor fejlesztéséről lentebb.

A tavaly bevezetett (visszaállított) sportorvosi vizsgálat népszerűvé vált, idén is fenntartani javasoljuk.

f) Közművelődés

A Csokonai Központ a tavalyi szinten tervezte a programjait, jelentős saját bevételt produkált tavaly is (80 millió), s hasonló a cél idén is. Az önkormányzat saját kezelésében lévő közművelődési megállapodások (KoMa, Szilas, Lumen Christi, MÁV-Szimfonikusok) fennmaradnak, tartalmuk azonban módosítható. Jelentős, de tartalmi és jövőbe mutató vita alakult ki az újpalotai IKT (Ifjúsági Közösségi Tér) koncepcióját illetően. Az IKT az ISK felügyelete alatt van, az új költségvetési szerv kebelében remélhetőleg jobban tud illeszkedni a közművelődés szektorába. Véleményem szerint az intézmény szerves fejlődésnek indult, nem szabad túlterhelni, teret kell engedni a helyi ifjúsági szerveződéseknek, az önkormányzatnak továbbra is inkább inkubátori szerepköre lehet. Távlatilag nagyon fontos, hogy Újpalota minden generáció számára minél élhetőbb, ne lecsúszó-népeségvesztő városrész legyen. A régi tervezők illetve döntéshozók mulasztásait (közösségi terek hiánya) minél hamarabb orvosolni kell.

g) Kommunikáció

Az XV Média fejlesztése mára lényegében befejeződött, még néhány eszköz beszerzése után remélhetőleg a piacon is meg tud jelenni (tud készíteni beszállítóként műsorokat).

h) Iskolák

Dacára annak, hogy az iskolák mint intézmények fölött nincs joghatóságunk, az önkormányzat fönntartotta a diákok (kis mértékben – pl. jutalmazási kerettel – a pedagógusok) számára nyújtott támogatások rendszerét. Idén több korábbi címkézett diáktámogatási programot összevontunk (ugyanakkora összeggel), hogy az iskolák egész évben pályázhassanak fontos, a fenntartó által nem támogatott programokra. A nyári táboroztatás szintén fennmarad, bár itt a megfelelő szakemberek megtalálása nagyon nehézkessé vált. A vidéki táboroztatás rendszere azonban sürgős felülvizsgálatra szorul, véleményem szerint ésszerű döntés lenne több ingatlan értékesítése, helyettük a táboroztatási igények közvetlen pénzügyi támogatása. Az egyéni tanulmányi és sport-ösztöndíjak rendszere és támogatása változatlan marad. Az iskolarendszer azonban felülvizsgálatra szorul, amelyről a döntést az államtitkárság hozza meg. Mivel azonban az infrastruktúra működtetése a mi költségvetésünket terheli, az önkormányzat érdekelt abban, hogy ezek a döntések minél előbb szülessenek meg. Tudnivaló, hogy több, mint kétezer fölös iskolai kapacitás van a kerületben jelenleg is.

i) Sport

A szektor működési támogatása valamelyest növekszik (főleg a dologi kiadások terén). Az egyesületek közvetlen pénzügyi támogatása nagyjából a tavalyi szinten lehet, a kedvezményes terembérléssel együtt azonban nőhet is (több tízmilliós összegről van szó). A Czabán és az SI közötti kapcsolat az iskolarendszer átgondolásának függvényében változhat. A diákolimpia rendszerét az önkormányzat továbbra is jelentősen támogatja.

j) Óvodák, bölcsődék

A szektor támogatása nagyjából a tavalyi szinten marad. Fölös óvodai kapacitás Újpalotán van, itt már idén átszervezést javaslunk.

A bölcsődék kihasználtságán mindenképpen javítani kell. Fontos, hogy a GMK energetikai felújításai, új szerződésai a korábbi évekhez képes igen jelentős rezsikiadás-megtakarítást generáltak.

k) Lakás- és üzlethelyiség-gazdálkodás

A Palota Holding jelenleg az önkormányzat felől nézve veszteséges, bár a veszteség csökkenő tendenciát mutat. Különösen az üzletekkel való gazdálkodás rendbetétele, professzionalizálódása sürgető, ehhez a testület döntései szükségesek. Azt javasoljuk, hogy mintegy 50 millió (bttó) ft erejéig az ingatlaneladásokból a Holding a gazdaságosan bérbeadhatónak látszó üzlethelyiségeit az év végéig újítsa föl, így kb. 1300 nm alapterületű üzletet tudunk a piacra dobni. Ez egy-két éven belül megtérülő döntés. A Nyugdíjasház részleges felújítását szintén az ott még üresen álló lakások kiadásából javasoljuk fedezni. További mintegy harminc lakás pályáztatását javasoljuk, a szükséges alapvető felújítások után. Az ingatlangazdálkodás mindenesetre a Hivatal szervezetének megerősítését is igényli, hiszen számos elidegenítésre kijelölt lakás ügye még mindig áll, holott további értékesítésekre is szükség van, hogy a Holding veszteségeit csökkenteni tudjuk.

l) Tartalékok

A költségvetésben a tavalyi szinten marad a likviditási tartalék (200 millió), s egyelőre kicsi összeggel egy pályázati tartalék, valamint szintén viszonylag alacsony összeggel az általános tartalék. Ezek további feltöltése a szabad pénzmaradványból lehetséges.

4. Fejlesztési kiadások

a) Hivatal

A hivatal épületében minimális felújítások, beruházások várhatók, bár ezen elég nagy csatát vívtunk. Jelentős informatikai fejlesztések lesznek viszont, összességében nagyjából a tavalyi szinten (de az is magas összeg volt). A főépítési iroda három jelentős tervezési projekttel szerepel a költségvetésben.

b) Városüzemeltetés

A RUP menedzseli a Deák utcai rendelő építését, amelyre jelen pillanatban nincs forrás tervezve, ez viszont a szabad pénzmaradványnál prioritást kapna. Szintén itt van az ÉPK 13-as épületének menedzselése, amelyre a saját forrást beállítottuk. A Spirálház befejezéséhez szükséges összegek is a RUP kezelésében vannak, ezek viszont külső források. A Hősök úti rendelő felújításának ütemezése egyelőre nyitott kérdés, vagy idén, vagy jövőre esedékes. A sport- és rendezvénycsarnok építéséhez külső forrásra számítunk, így erre nem terveztünk konkrét kiadást, áprilisban remélhetőleg jobban látjuk majd, hogy részünkről mire lesz szükség. A városüzemeltetési osztály számos további kiadást tervezett (közműépítés, vízelvezetés, közvilágítás, útépítés), ezekből sajnos keveset tudunk vállalni idén, viszont a szabad pénzmaradvány terhére elképzelhető további útfelújítás. Az újpalotai vásárcsarnok fölújításának további szakaszai jelen pillanatban jogi előkészítést igényelnek.

c) EGI, Csokonai, ISK

Az EGI felújítási igényét egyelőre nem tudjuk kielégíteni, a szabad pénzmaradványnál kell erre visszatérni (kb. 50 milliós tétel), de elképzelhetőnek tartom, hogy ha a testület a státusokra vonatkozó döntéseit időben meghozza, akkor az intézmény saját költségvetésében is meg lehet találni erre a forrást.

A Csokonainál hasonló a helyzet, a Kozák téri ház előterének kialakítása szükséges, de egyelőre nincs hozzá forrás. Az ISK-hoz tartozó bernecebaráti tábor felújítása tavalyi elhatározás, ezt végre kell hajtani.

d) További intézmények

A GMK (amelynek működési kiadásaira nem tértem ki, ezek a tavalyi szinten maradnak), jelentős, kb. 800 milliós felújítási-karbantartási tervet készített. A karbantartás ugyan működési kiadásnak számít, de a felújítások sem mindig jelentenek drámai fejlesztést, inkább szinten tartást, ezért ezeket célszerű együtt látni. A mostani költségvetésben nagyjából 270 milliós kiadást tudunk itt tervezni, több soron, azzal, hogy a szabad pénzmaradványról való döntés keretében ehhez további összegeket lehet csoportosítani. Személyes véleményem szerint nagyjából százmilliós további kiadás lesz vállalható.

5. Szabad pénzmaradvány

A fentiek összegzéseként úgy látom, hogy a szabad pénzmaradvány terhére előreláthatóan biztonságosan tervezni lehet a Deák u. rendelő kivitelezését (a legnagyobb tétel, kb 400 millió); az EGI épületének további felújítását (kb 50 millió – ez esetleg rejtett tartalékként most is megvan), egy vagy két útfelújítást (kb. 60 millió), az intézmények (iskolák, óvodák, bölcsődék, ISK) felújításának folytatását (kb. 100 millió), bontási munkálatokat az ÉPK területén (20 millió – ha a Holding csinálná, akkor a vagyongazdálkodási szerződés elfogadása után ehhez a saját költségvetésében tud majd forrást találni!), továbbá intézményi jutalmazást (kb. 40 millió). Ezek természetesen csak nagyságrendek, s a tényleges forrásra vonatkozólag még nem rendelkezünk biztos információval.

A kerület gazdasági programja rövidesen szintén a testület elé kerül, ahol a fent megfogalmazott szempontok és elvek a jelen költségvetés számaitól némileg függetlenebb módon megvitathatók lesznek. Addig is az idei költségvetést azzal ajánlhatom a képviselő-testület részére elfogadásra, hogy nemcsak stabilitást biztosít a városnak, hanem fejlődési, előrelépési lehetőségeket is, szerény eszközeinkhez mérten.

Budapest, 2015. február 14.

Balázs Zoltán
alpolgármester